

**De Nederlandse
Kinderjury
2019**

© 2018 ROSE stories

In samenwerking met Oxfam Novib

Tekst Mark van Waes

Redactie Annelies Fontijne

Eindredactie Jamila Zemouri

Persklaarmaken Irwan Droog

Correctie Tess Kamphorst

Omslagontwerp Pyhai

Zetwerk Mat-Zet bv, Soest

ISBN 978-90-828343-2-1

NUR 280

Eerste druk augustus 2018

Tweede druk februari 2019

Derde druk januari 2020

Uitgever

ROSE stories

Beethovenstraat 32

1018 BH Amsterdam

info@rosestories.nl

www.rosestories.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van ROSE stories, Beethovenstraat 32, 1018 BH Amsterdam.

MARK VAN WAES

CYRUS & FARNAZ

OVER 7 GRENZEN

ROSE STORIES

OXFAM Novib

1

Het is bloedheet in de laadbak van de vrachtwagen. We zitten verstoppt achter grote houten kisten en stapels ongelooide schapehuiden die stinken naar rottend vlees. Eerst dacht ik dat ik doodging van de stank. Nu ruik ik het nauwelijks meer. Al sinds zonsopkomst staan we hier stil, aan de grens. Ik zit op de koffer van oma, mijn moeder zit op een stapel huiden. We mogen geen geluid maken.

In het hete halfdonker waaien er koortsachtige beelden door mijn hoofd. Van oma's huis met de dikke, gele muren waar het binnen altijd koel is. Van mijn vriend Pasha, die met zijn rode pet achterstevoren bij de straatdeur met me praat. Van mijn kamer, die uitkijkt op de binnenplaats met de grote kersenboom.

Maar dat is allemaal voorbij: ik heb geen straat meer en geen huis en geen kamer. Ik heb alleen nog wat kleren in de koffer waarop ik zit.

Gisteren zijn we met de vrachtwagen van Yoessef vertrokken. Een enorme truck met een knalrode neus. Op de cabine en de zijramen zitten sterren en vlaggetjes uit alle landen geplakt. De houten laadbak is lichtgroen met daarop zilveren kamelen en

gouden leeuwen geschilderd. Yoessef is een vriend van oma. Hij heeft nog maar een paar tanden en er hangt altijd een sigarettenpeuk aan zijn bovenlip. Die steekt hij om de haverklap aan en vergeet hem dan weer. Oma is niet meegegaan. Zij wil thuis zijn als papa onverwacht toch vrijkomt. Bovendien is ze te oud om zich in laadbakken te verstoppen, zegt ze.

Opeens knijpt mijn moeder in mijn arm en drukt haar wijsvinger tegen haar lippen. Ik hou mijn adem in: Yoessef praat met Iraanse douaniers naast de vrachtwagen.

‘Wat heb je in godsnaam geladen, man?’ zegt een van hen. ‘Onze honden begonnen al op tien meter afstand te janken van de stank.’

‘Schapenhuiden,’ zegt Yoessef.

‘Maak die laaddeur open,’ commandeert de stem.

Krakend komt het licht binnen. Mama trekt mij tegen zich aan. Ik voel haar hart bonzen. Kisten verschuiven, het wordt nog lichter. Mijn handen zweten en trillen.

‘Verdomme, wat een stank!’ zegt de stem.

De kist waar ik tegenaan leun, beweegt. Mijn buik krampt.

‘Als we die hele rotbak moeten controleren, stink ik een week als een ouwe bok,’ zegt de stem. ‘Kom maar mee naar kantoor.’

De laaddeur gaat weer dicht. De knoop in mijn buik wordt losser.

We wachten eindeloos in de donkere, gekmakende hitte. Zou Pasha begrijpen dat we gevlucht zijn? ‘Als ik ooit weg ben, moet je me niet gaan zoeken,’ heb ik hem gezegd. Hij antwoordde niet, maar wist heel goed wat ik bedoelde.

Opeens geronk! We rijden weer, een tijd omhoog, dan hard naar beneden. Bocht na bocht. Ik hou me vast om niet van de

koffer af te schuiven. Hebben ze ons teruggestuurd naar Iran?

Eindelijk stoppen we. Knerpend. Gebonk op de wand tussen de cabine en de laadbak. Worden we aangehouden? Dan hoor ik Yoesef schreeuwen: 'We zijn erdoor, we zijn erdoor! We zijn in Turkije!'

Ik wil juichen en springen, knijp hard in het medaillon in mijn broekzak en fluister: 'Bedankt, pap!'

Yoesef maakt de laaddeur open. Hij schuift met kisten en trekt dan de zware krat voor onze schuilplaats weg. Twee tellen zie ik niks door het felle licht. Ik ruik alleen zijn sigaret.

'Kom naar buiten, de wereld wacht op jullie!' roept hij.

Op mijn buik schuif ik onze schuilplaats uit en zie de stammen van de hoge bomen waar de vrachtwagen onder staat. Tien meter verderop stroomt een riviertje. Op een rotsblok aan de oever zitten drie witte vogels.

'Wat een prachtige plek om terug te komen op de wereld, Yoesef,' zegt mijn moeder.

Voorzichtig laat ik me zakken uit de laadbak en zet een paar passen. Mijn benen, die net nog trilden, zijn nu stram en stijf. Maar ik wil rennen, de angst achter me laten. Zwaaiend met mijn armen storm ik naar het water. Mijn moeder probeert me te pakken. Ik ben haar te snel af.

'Kom, we gaan ons wassen, Cyrus!' roept ze. 'Al die stank en stof van ons af.'

Ik trek mijn kleren uit en spring in mijn onderbroek in het koude water. Het prikkelt op mijn huid. Als ik onderduik, schraapt mijn buik over de stenen op de bodem. Weer boven water schijnt de zon in mijn gezicht. Mama zit op haar knieën bij de kant en wast haar lange haar. Yoesef maakt een houtvuurtje om de soep op te warmen die oma heeft meegegeven.

De soep smaakt naar prei en linzen en is heerlijk na een dag alleen water en brood. Als de kommen leeg zijn, haalt mijn moeder de Arabische kleren uit onze koffer. Zij trekt een lange, donkere jurk aan en wikkelt een zwarte doek om haar hoofd. Alleen haar gezicht is nog te zien. Ik krijg een wit gewaad aan dat tot de grond reikt en om mijn hoofd een geblokte linnen doek die vastzit met een band. Mijn moeder vist onze valse Syrische paspoorten uit de koffer. Die heeft ze voor veel geld gekocht van een oplichter uit Teheran. Volgens hem vallen we als Syriërs minder op in Turkije.

‘Onthou dat je van nu af aan geen Cyrus meer heet, maar Karim,’ zegt ze.

Yoessef start de vrachtwagen. We gaan naast hem zitten, op de voorbank. Langzaam rijdt hij tussen de bomen terug naar de hobbelige weg. Het voelde zo veilig bij dat stille riviertje. Zo meteen rijden we weer tussen de auto’s en de mensen.

We zijn dan wel over de Turkse grens, maar onze vlucht is nog maar net begonnen.